

Kde nás Bůh chce mít: Vytvářejme jednotu života (II)

Druhá část o jednotě života. Autor uvažuje o nutnosti přijmout místo, kam nás Bůh postavil, a zde hledat jeho přítomnost.

20.11.2020

„Bůh je ten, který ve vás působí i chtění i činění podle své dobré vůle“, píše svatý Pavel Filipským (*Flp* 2,13). Pán je ten, který sjednocuje náš život: od Něj přicházíme a k Němu jdeme, a

On nás skutečně zblízka doprovází na našem pozemském putování, na naší cestě *per agrum*, přes veliké pole, jímž je svět (srov. *Mt 13,38*). Kristus je „*via, veritas et vita*: cesta, pravda a život“ (*Jan 14,6*). Pravda a život, poznamenává svatý Augustin, protože je Bohem; a cesta, protože je člověkem¹. Tato skutečnost nás naplňuje pokojem. Cesta v našem životě – někdy rovná, jindy příkřejší a náročnější – není tak daleko od cíle, protože samotný cíl je již přítomen *in spe*, v naději, na každém kroku. „On sám,“ píše svatý Tomáš, „je zároveň cestou i cílem. Cestou je ve svém lidství, cílem ve svém božství.“².

Díky vtělení Boží Slovo „znovu prochází pouští našeho lidství, když překonává smrt a spolu s celým lidstvem vstupuje skrze vzkříšení k Bohu. Ježíš teď už není omezen nějakým místem a určitým časem, ale jeho Duch, Duch Svatý z něho vychází, vstupuje do našich srdcí a

spojuje nás tak se samotným Ježíšem a s Otcem, s trojjediným Bohem“³.

Jednota života spočívá v pozvedání lidského na nadpřirozenou rovinu; je to vtělení božského do lidského.

Proto „jako odpovědní Boží synové si musíme být vědomi toho, že Bůh chce, abychom byli po lidské stránce dobří. Ať se hlava dotýká nebe, ale nohy ať stojí pevně na zemi. Žít křesťansky neznamená přestat být člověkem nebo se vzdát snahy o získání těch dobrých vlastností, které mají někteří lidé, i když neznají Krista. Pro každého křesťana má velkou cenu spasitelná krev našeho Pána, který chce – znovu ti zdůrazňuji – abychom byli po lidské i nadpřirozené stránce dokonalí a neustále se snažili napodobovat Jeho, toho, který je *perfectus Deus*, *perfectus homo*.“⁴.

„Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: ‚Dej mi napít‘, spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu“

(Jan 4,10). Pán samsrské ženě skrze žízeň ukazuje své lidství a skrze svůj příslib živé vody své božství. „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň“, odpovídá žena, která začíná tušit, že ten který s ní mluví, není obyčejný Galilejec. Samaritánka přechází od pocitu soběstačnosti toho, kdo si myslí, že může budovat svůj život sám, k zajímavé prosbě o Boží dar. Jedině On může ukojit žízeň našeho srdce: není možné dojít k Bohu bez Boha, pokud Duch nepůsobí, aby v nás žil Kristus.

Být tam, kde nás Bůh chce mít

„Panorama našeho křesťanského povolání, opravdovost života, kterým jako červená nit prochází přítomnost Boha, našeho Otce, může a musí být každodenní skutečností.“⁵. Toto přesvědčení vedlo svatého Josemaríu již v prvních letech Díla k tomu, aby „často připomínal Boží přítomnost, v soukromých rozhovorech, při

společných besedách, zkrátka neustále“⁶, a to i ve své korespondenci: „Jen do toho, hlavně v Boží přítomnosti. Bude velmi dobré, když si zvykneš všechno k Němu vztahovat a za vše mu děkovat“⁷.

Kromě Boží přítomnosti, hlubokého přesvědčení, že „Bůh je neustále v naší blízkosti“⁸, je k plnění našich povinností v každodenním životě nezbytná také pokora setrvávat tam, kam nás Bůh postavil, být na svém místě, možná ve skrytosti, nasazovat se pro práci, kterou od nás druzí očekávají. Kontinuita, vytrvalost, poslušnost v nás vytesávají neochvějný a zralý charakter. Na základě zkušenosti Božího povolání založit *Dílo jemu navzdory* zdůrazňoval svatý Josemaría pokoru, která spočívá v touze sloužit, aniž by měl člověk jiné cíle než odpovídat na Boží milost. V protikladu k tomu uváděl výstřední touhu neustále

měnit místo, která se objevovala v jistých církevních kruzích, naprosto protiřečící skutečné odevzdanosti řeholního života, která je v životě církve tolik potřebná.

„Můj strach ze všeho, co předpokládá – třebaže vynikající – lidskou ctižádost, je takový, že když se Bohu v jeho milosrdenství zachtělo použít mě, hříšníka, k založení Díla, bylo to mně navzdory. Víte, jakou averzi jsem vždy měl ke snaze některých – pokud se nezakládala na zcela nadpřirozených důvodech, které církve uznává – zakládat nová centra. Zdálo se mi – a je tomu tak stále –, že nová centra i zakladatelů je přehršel. Uvědomoval jsem si nebezpečí jakési zakládací psychózy, která vedla k vymyšlení zbytečností z důvodů, které jsem považoval za směšné. Myslel jsem si, možná s nedostatečnou láskou, že někdy byla podstata vedlejší, jen aby vzniklo

něco nového, aby si dotyčný mohl říkat zakladatel“⁹.

Koherence v každodenním životě

Povolání otevírá obzor a zároveň vyznačuje bezpečnou cestu, která se buduje v průběhu života, den za dnem. Zpočátku nevíme, co po nás Pán může požadovat, ale neustále toužíme říkat mu ano a zpřítomňovat odevzdanost prvního dne, kdy jsme mu vše z lásky a navždy odevzdali, protože „když Bůh někomu něco daruje nebo když někoho povolá, je to neodvolatelné“ (Řím 11,29). Povolání, semeno, které Bůh vložil do našich srdcí, má růst, aby přinášelo světlo a teplo mnoha duším a stal se z něj košatý strom. Tato skutečnost pojímá celé naše bytí a celý náš život a sjednocuje jej: dává smysl, jistotu, harmonii.

Jednotu života zakoušíme na místě, kam nás Bůh postavil, s lidmi kolem sebe, aniž bychom si vymýšleli

činnosti, které by dost možná odporovaly tomu, kým jsme a máme být. Svatý Pavel vyzývá Soluňany, aby pracovali a vydělávali si na živobytí a aby si k tomuto jednání navzájem dopomáhali (srov. 2 *Tes* 3,6-15). Tento soulad v životě vede k tomu, že každý tím, že se modlí a prohlubuje znalosti nauky církve, naplňuje své závazky: od účasti na schůzce navzdory tomu, že časem vykrystaloval zdánlivě lepší plán, přes plnění daňových povinností, až po koupi jízdenky na hromadnou dopravu, i když zrovna nejde revizor.

Žít takto znamená uvádět v praxi Pánovu výzvu: „Vaše řeč ať je: ano, ano – ne, ne. Co je nad to, je ze Zlého“ (*Mt* 5,37). Kristus naznačuje způsob vyjadřování: styl křesťanského života, který se aktualizuje skrze Boží přítomnost, „uctívou pozornost vůči jeho přítomnosti, dosvědčované nebo tupené každým naším tvrzením“¹⁰, která se konkrétně projevuje tím, že

nikdy nelžeme, i když v určitých chvílích by nás to mohlo ušetřit nesnází, jednáme důstojně, i když nás nikdo nevidí, nedáváme průchod hněvu, když usedáme za volant nebo hrajeme fotbalový zápas, jako ten, který je zvyklý své chování v těchto situacích uzpůsobovat. II. vatikánský koncil poznamenává, že pokřtění musí „plnit své světské povinnosti, a to v duchu evangelia. (...) Právě víra je k jejich plnění zavazuje ještě více, a to každého podle jeho povolání“¹¹.

Budme apoštoly

Právě jsme prožili rok milosrdenství, ustanovený papežem. V milosrdenství se projevuje nejen Boží všemohoucnost, ale také naše víra v Něj. Jedině díky milosrdenství lze nastolit „soulad mezi vírou a životem“¹², jak učí svatý Jakub ve svém listě: „Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy, a

někdo z vás jim řekne: ‚Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se‘ – ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné? Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá“ (*Jak 2,15-17*).

„Každý den, milované děti, musí být druží svědkem naší touhy naplňovat božské povolání, které nám Pán ve svém milosrdenství svěřil. Pánovo srdce je srdce milosrdné, které má soucit s lidmi a přichází k nim. Naše odevzdanost, do služby duším, je projevem tohoto Pánova milosrdenství, nejen vůči nám, ale vůči celému lidstvu. Povolal nás totiž, abychom se posvěcovali v každodenním, běžném životě a abychom druhým ukazovali – *providentes, non coacte, sed spontanee secundum Deum* (1 Petr 5,2), tedy ne proto, že musíte, ale dobrovolně, jak to chce Bůh – cestu k tomu, jak se každý může posvěcovat ve svém stavu, uprostřed světa“¹³.

Milosrdenství vede k tomu, že přejeme druhým to nejlepší a snažíme se proto upevňovat lidskou i křesťanskou formaci všech, aby se pokud možno nevzdávali na cesty, které pustoší životy lidí, jako je drogová závislost, rozvod, potrat, euthanasie. Nadpřirozený optimismus nás navíc vede k tomu, že spíše než abychom se pozastavovali nad nedostatky, doceňujeme dobro, které v každé duši je. „Nerad mluvím o lidech dobrých a špatných, nedělím lidi na dobré a špatné“¹⁴. Tento pohled pramení z lásky, kterou Duch svatý vkládá do našich srdcí. V souvislosti s *Mandatum novum* nás Otec vyzývá: „Děti moje, uvádějte je neustále ve skutek, s radostí snášejte nedostatky lidí, které máte kolem sebe. Nechovejte se jako hovnivál, který mezi svými nožkami hněte kuličku z nečistot a pak si ji klade na záda. Buďte jako včela, která přelétá z jednoho květu na druhý a hledá to

dobré, co je v každém skryté, aby z toho udělala sladký med, chutný pokrm, který se u vašich bratřích a sester bude projevovat jako libá vůně svatosti. Jednoduše se mějte rádi, velmi rádi!“¹⁵. .

My, křesťané, si uvědomujeme, že máme *jedno* poslání, a to proměňovat svět k Boží slávě.

„Nadešel čas dát prostor fantazii milosrdenství, aby uvedla v život mnohá nová díla, plody milosti. Církev dnes potřebuje vyprávět o ‚mnoha jiných znameních‘, která Ježíš vykonal a která ‚nejsou zapsána‘ (Jan 20,30), aby se stala výmluvným výrazem plodnosti Kristovy lásky a společenství, které žije z něho.“¹⁶. .

Tento apoštolský horizont, který nás spojuje, nám není cizí: náš Otec „obvykle nehovořil o tom, že máme *dělat apoštolát*, ale že máme *být apoštol*“¹⁷. , a dodával, že apoštolát je „trvalým nasměrováním duše (...), dispozicí ducha, která má z vlastní

přirozenosti sklon prosycovat celý život“¹⁸. Opravdový apoštolát se neomezuje na určité úkony a nečiní z osob pouhý cíl. Boží Láska totiž pojímá celý náš život a vzbuzuje vědomí, že každý má rozvíjet své povolání a uplatňovat své možnosti, ve svobodě a s radostnou odevzdaností.

Plně křesťanská formace

V Díle je poskytována formace založená na celistvém vnímání křesťanského poselství. Tímto způsobem lze dosáhnout skutečné jednoty života v Kristu a s radostí přijímat Boží milost. Dobrým základem tohoto celistvého vnímání je *Katechismus katolické církve*: v něm jsou „navzájem spojeny čtyři části: křesťanské tajemství je předmětem víry (první část); slaví se a sdílí liturgickými úkony (druhá část); je přítomno, aby osvěcovalo a podporovalo Boží děti v jejich

jednání (třetí část); je základem naší modlitby, jejímž výsadním výrazem je „Otče náš“, který vyjadřuje předmět naší prosby, naší chvály, naší přímluvy (čtvrtá část)“¹⁹.

Věrouka, liturgický život, duchovní život a morální život jsou neoddělitelné. Kristus je „via, veritas et vita“ (*Jan 14,6*); proto pravda nejen osvěcuje, ale také podněcuje, vede a povzbuzuje: je pokrmem (srov. *Žl 23*) a učením spásy.

Bůh si vyvolil svatého Josemaríu, aby založil Opus Dei v lůně církve²⁰, do něj ho vtělil s jeho životem. Duch Díla, které je od Boha, se nyní v jeho lidu rozhojňuje skrze jeho dcery a syny. Formace se odvíjí v celistvém rámci: Písmo svaté, apoštolská tradice (otcové), církevní magisterium (zejména *Katechismus katolické církve* a učení papežů), liturgie (svátosti), modlitba; život svatých. Spolu s rozjímavým poznáváním života a učením svatého

Josemaríi vede formace poskytovaná členům Díla k tomu, že člověk poznává vztahy mezi různými dimenzemi své víry a svého povolání, chápe a prezentuje ducha Opus Dei optikou Písma, tradice a magisteria. Vyváženě se tak šíří pronikavé poselství, které spočívá na úrodné půdě – *humus* – na které svatý Josemaría *spatřil* a pochopil Dílo.

Formace je otevřená, protože pramení z modlitby a z reálného života. Její součástí jsou proto boje provázené Boží milostí, a to v nejrozličnějších událostech a situacích. Desatero „spojuje v jednotu život člověka ve vztahu k Bohu i ve vztahu ke společnosti“²¹, a proto například „čistá osoba uchovává všechny síly života a lásky, které jsou v ní, nedotčené. Taková integrita zabezpečuje jednotu osoby; vzpírá se každému chování, které by ji zraňovalo. Nepřipouští ani dvojí

život, ani dvojsmyslnou řeč (srov. Mt 5,37)²². Totéž platí pro ostatní ctnosti, které utváří křesťanskou existenci. Touto jednotou života se vyznačoval celý život naší Matky, Panny Marie, a proto může u paty kříže zopakovat své *fiat*, které vyřkla při zvěstování.

Dílo vzniklo a šíří se, aby sloužilo církvi a přispívalo k jejímu budování: chceme zpřítomňovat Krista mezi lidmi. Vše směřuje k Ježíšovi, proto ve svém evangelizačním působení „máme mluvit o Kristu, a ne o sobě“²³. Přivádíme tak druhé ke Kristu, přičemž máme oporu ve svém životním plánu, v němž je láskyplně přítomen Trojjediný Bůh. „Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic“ (*Jan 15,5*).

Guillaume Derville

1 Srov. sv. Augustin, *Sermo* 341, 1, 1: PL 39, 1493.

2 Svatý Tomáš Akvinský, *Výklad na Janovo evangelium* (Cap. 14, lect. 21), in: *Liturgie hodin* ze soboty 9. týdne v mezidobí.

3 Benedikt XVI., *Proslov*, 21. 3. 2009.

4 Sv. Josemaría, *Boží přátelé*, 75

5 Sv. Josemaría, *Jít s Kristem*, 11.

6 Sv. Josemaría, *Apuntes íntimos*, 1160 (16. 3. 1934), in: *tamtéž*, 478

7 Sv. Josemaría, *Carta a Luis de Azúa* (5. 8. 1931), cit. in: J.L. González Gullón, *DYA. La Academia y Residencia en la historia del Opus Dei (1933-1939)*, Rialp, Madrid 2016, 242.

8 Sv. Josemaría, *Cesta*, 267.

9 Sv. Josemaría, *Dopis*, 9. 1. 1932, 84 (srov. A. Vázquez de Prada, *El Fundador del Opus Dei*, sv. I, Rialp, Madrid 1997, 318).

10 *Katechismus katolícké cirkve*, 2153.

11 II. vatikánský koncil, *Gaudium et spes*, 43.

12 Sv. Jan Pavel II., enc. *Veritatis splendor*, 6. 8. 1993, 26.

13 Sv. Josemaría, *Dopis*, 24. 3. 1930, 1 (citováno částečně v: A. Vázquez de Prada, *El Fundador del Opus Dei*, sv. I, Rialp, Madrid 1997, 299 a P. Berglar, *Opus Dei. Vida y obra del Fundador Josemaría Escrivá de Balaguer*, Rialp, 2. vyd., Madrid 1987, 96).

14 Sv. Josemaría, *Instrukce*, 8. 12. 1941, 35.

15 Sv. Josemaría, *Mientras nos hablaba en camino*, 320 (AGP, knihovna, P18).

16 František, apoštolský list *Misera et Misericordia*, 20. 11. 2016, 18.

17 „Trabajo, santificación del”, in: *Diccionario de San Josemaría*, Monte Carmelo – Instituto Histórico San Josemaría Escrivá de Balaguer, Burgos 2013, 1206.

18 *Tamtéž*, 1207.

19 Sv. Jan Pavel II., apoštolská konstituce *Fidei Depositum* k vydání Katechismu katolické církve, 11. 12. 1992.

20 Srov. Vstupní modlitba ze mše ke svatému Josemaríovi.

21 *Katechismus katolické církve*, 2069.

22 *Katechismus katolické církve*, 2338.

23 Sv. Josemaría, *Jít s Kristem*, 163.

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
bozi-pritomnost-jednota-zivota/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/bozi-pritomnost-jednota-zivota/)
(06.08.2025)